

Három különálló regényt írt Krúdy a magyar történelem talán legvéresebb esztendejéről, 1526-ról, melyek később *Három király* címmel ciklussá rendeződtek. A *Mohács* és a *Festett király* már megjelent az OK-ban. Az elsőben II. Lajos, a másodikban Szapolyai János portréját rajzolta meg az író. A harmadik király Ferdinánd, akit ugyanebben az évben választott meg a pozsonyi országgyűlés, de a regényciklus valódi főszereplője mégis Habsburg Mária, Lajos felesége, majd özvegye. Szűzies leányként, zsenge fiatalasszonyként, aztán kétségbeesett, férfias kalandokra vállalkozó özvegyként, s Az első Habsburg-ban húsz évesen is érett, okos, keserű, magányos uralkodónőként ismerjük meg, akiről el lehet hinni, hogy titokzatos lovagok és még az öreg kancellár is szerelmes hódolattal illetik, sőt hogy veszedelmes ellensége, Szapolyai tettei mögött is szerelem rejtőzik. Bármilyen volt is az igazság, Krúdy Máriájába még a vad dunai kalóz Podvinyai is beleszeretett, ő szerzett pénzt, sok pénzt Máriának, hogy megőrizze öccse trónját, amit Pozsonyban oly nehéz volt megszereznie számára. Honnan került a pénz és miképpen, ki firtatná a trónok titkait?